

DREPTUL

LEGIslaTİUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-lor

O. G. DISSESCU

V. ATHANASOVIOL, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. KEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, C. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SECRETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

D-r D. Singer. „Un caz de contrabandă vamală“
JURISPRUDENȚA ROMANA.- *Curtea de apel din București, secția I.* Sechestrul asigurător.— Contestație.— Art. 617 pr. civ. (L. Benaroyo & Com. cu Lewy Blumentfeld).
Camera de Punere sub acuzare București. Libertatea individuală.
— Mandat de arestare.— Ordonanță de liberare.— Ministerul public.— Opoziție.— Admisibilitate.— (Minist. public cu Camil Cartoian și alți).
Trib. Ifov, secția II. civ. cor.— Aceiași speță, soluție contrară.
Trib. Dolj, secția III.— Cambie.— Dobânzi legale și convenționale.
— Oferte reale. (Banca rurală Băilești cu Iorgu M. Dorobanțu)
Judecătoria ocol Pucioasa (Dâmbovița) Carte de judecată.— Lipsa dispozitivului semnat de judecător și de greșier.— Nevaliditate.— Afacere pusă din nou pe rol.

„UN CAZ DE CONTRABANDĂ VAMALĂ“

În No. 34 dela 2 Octomvrie 1921 al «Curierului Judiciar» s'a publicat un articol sub titlu „Un caz de contrabandă vamală înaintea Curții de casație», care aduce critica deciziei Curții de casație susținând că decizia aceasta ar fi în contra legii.

Articolul acesta pleacă însă dintr'un punct de vedere, care stă în contradicție cu starea faptică și ajunge prin aceasta la concluziuni pe deplin greșite.

Francisc Mogyrosi a fost învinuit că a introdus prin contrabandă în țară suma de 91600 coroane stampilate românește. (Că stampilarea ar fi falsă nici n'a fost susținut).

Judecat de Tribunalul și Curtea de Apel din Oradea-Mare, a fost condamnat la un an închisoare corecțională. Făcându-se recurs pentru motivul de greșită constatare a culpabilității acuzatului, Înalta Curte de Casație l-a absolvit pe condamnat prin decizia sa cu No. 796 din 16 Mai 1921, motivând că, după principiul «nici-o pedeapsă fără lege» și considerând că prin decretul-lege No. 2238 din 15 Mai 1920 este oprit exportul nu însă importul, faptul acuzatului nu reprezenta nici o infracțiune.

«Curierul judiciar» însuși află, că „problema se reduce la chestiunea de a se ști dacă coroanele ungare sunt prohibite la import», și răspunde la această

chestiune în mod afirmativ. Soluțiunea aceasta este însă eronată și bazată pe o confuzie regretabilă.

Mai întâiu trebuie amintit; că în cauză nu poate fi vorba de «coroane ungare», ci numai de coroane austro-ungare emise de banca austro-ungară în timpul dinainte de prăbușirea monarhiei austro-ungare, cu text nemțesc (austriac) pe una față, iar cu text ungar pe altă față.

Coroane «ungare» se pot numi numai acele coroane care au fost emise după desființarea imperiului austro-ungar de către republica ungară ca stat independent.

Conform tratatelor de pace a trecut obligațiunea fostului stat austro-ungar de a garanta plata biletelor emise de banca austro-ungară în sarcina tuturor statelor successorale, cari au dobândit teritoriile ce aparțineau până la desființarea monarhiei austro-ungare la imperiul acesta.

Spre a putea constata, pentru care bilete garantează fiecare stat de succesiune, s'a introdus în toate statele successorale stampilarea coroanelor. Pentru toate coroanele austro-ungare stampilate autentic de către România-Mare, garantează plata statul nostru, indiferent unde se află acum coroanele acestea, fie ele în Ungaria, în Franța, în Anglia sau ori unde, căci ele au devenit prin stampilarea cu timbrul special al României valuta noastră, având chiar curs legal în țară până la retragerea lor din circulațiune, și nu mai sunt o valută străină.

Aceasta a fost recunoscută în mod expres prin decretul-lege No. 3631 din 11 Decemvrie 1918, emis dela Președinția Consiliului de Miniștri, prin care a fost declarat, că «chestiunea circulațiunii fiduciare pe toate teritoriile arătate în hotărârile Adunării naționale dela Alba-Iulia se rezervă la atribuțiile Ministrului Regal de finanțe», și prin ordonanța publicată în gazeta oficială a Transilvaniei din 25 Mai 1919 No. 31 semnată de ministru finanțelor Oscar Kiriacescu și de Dr. A. Vlad, șeful resortului finanțelor, prin care a fost decretat :

„Art. III.—Scopul stampilării este să se stabilească exact suma bancnotelor de coroane aflătoare în circulațiune pe teritoriul numit în articolul precedent și să se decreteze *valabile* pentru circulațiunea fiduciară pe acest teritor exclusiv numai bancnotele, ce vor purta stampila organelor în drept ale consiliului dirigent».

Decretul-lege din 29 Iulie 1919, Mon. Of. No. 89, a declarat în art. I: «Până la noui dispozițiuni, la casele publice din Transilvania, Banat, ținuturile românești din Ungaria și în Bucovina *se vor primi pe lângă moneda legală leu numai bancnotele, coroane stampilate în acele teritorii după regulile stabilite*».

Coroanele austro-ungare stampilate românește în mod autentic sunt așa dară naționalizate prin actul de stampilare, având curs legal în țară până la retragerea lor din circulațiune, și nu sunt o hârtie monedă *străină*.

La ele nu se referă deci dar nicidecum decretul-lege No. 188 din 15 Ianuarie 1919, care a declarat la art. 488 din tariful vamal a României:

„Prin titluri străine se înțelege și orice hârtie-monedă *străină*».

Acest decret-lege, pe care se bazează critica adusă de către «Curierul Judiciar», nu poate fi aplicat așa dară în cauză, în contra lui Francisc Mogyorosi, căci acesta n'a adus în țară hârtie-monedă *străină* ci hârtie monedă naționalizată, cu curs legal în țară.

Importul coroanelor stampilate autentic cu timbrul special României, cari au trecut în țări străine în orice mod (în mare parte chiar prin armata noastră în timpul ocupațiunei Ungariei), nu putea deci dară să fie oprit, căci el nu atinge obligațiunea statului nostru de a garanta plata coroanelor stampilate autentic, ori unde s'ar afla ele, conform tratatelor de pace și nici nu poate produce o depreciere valutei noastre.

Direcția generală a vămileor n'avea atribuțiunea de a prohibi importul acesta prin ordinul circular cu No. 514 din 1 Aprilie 1920, căci conform dispozițiunilor art. 196, art. 3 și art. 12 L. G. V, numai corpurile legiuitoare sau M. S Regele au calitatea de a declara care mărfuri sau valori sunt prohibite la export sau import. Ordinul circular din 1 Aprilie 1920 No. 514, chiar dacă ar avea o bază legală, stă în contradicțiune cu dispozițiunile citate mai sus ale decretului-lege din 11/12 1918 No. 3631 și Ordon. Min. de fin. din 25 Mai 1919 No. 31 gaz. ofic. Trans. mai departe ale decretului-lege din 29 Iulie 1919 No. 89, precum și cu decretul-lege din 15 Mai 1920 No. 2238, care declară monetele prohibite numai la *export*.

Fiind decretul lege No. 188 din 15 Ianuarie 1919 neaplicabil, pentrucă nu se referă la coroanele stampilate românește, trebuia să ajungă Înalta Curte

de Casație la concluziunea, că faptul lui Francisc Mogyorosi, care a importat coroane stampilate autentice românește, nu era o faptă pedepsită de lege

Critica adusă acestei deciziuni de către «Curierul Judiciar» nu este așa dară întemeiată; ea nu ține seamă de dispozițiunile despre cursul legal al coroanelor stampilate românește precum și de principiile fundamentale ale științei de economie națională, considerând o hârtie-monedă cu curs legal în țară ca o hârtie-monedă străină și importul ei ca dăunător intereselor țării.

Încă mai mult însă păcătuiește articolul «Curierului Judiciar» prin forma neobișnuită, de care se folosește în polemica sa, învinuind pe Înalta Curte de Casație de ignoranță și necunoștința legislațiunei.

Dreptul la critică este incontestabil, însă orice critică trebuie să fie științifică și obiectivă, neturburată prin patimă și nepătată prin invective personale și insinuațiuni ofensătoare.

Este sigur, că chestiuni de drept controversate sunt de rezolvit ca un simplu exemplu aritmetic într'un mod ce nu admite nici-o îndoială, că deci dară trebuie de respectat orice părere juridică discutabilă și nu poate fi considerat ca admisibil de a ataca în mod ofensător pe Înalta Curte de Casație, care nu poate îndeplini menirea ei înaltă, de a scuti dreptul și de a curma violările lui, dacă nu se aduce enunțațiunilor ei respectul ce se cuvine în orice caz deciziunilor supremei instanțe din țară.

Dr. D. Singer
Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIA I-a

Audiența dela 16 Aprilie 1921

Președinția D-lui P. Hagiopol, prim-președinte

L. Benaroyo & Com. cu Lewy Blumenfeld & Com.

SECHESTRU ASIGURATOR.— RIDICAREA LUI PE BAZA ART. 617 PR. CIVILĂ.— CONTESTAȚIE.— NEADMISIBILITATE.

Din moment ce partea contra căreia s'a aplicat un sechestrul asigurător, a cerut și obținut ridicarea lui pe baza art. 617 pr. civilă, numai poate pe calea contestațiunei și-a apelului, în caz când contestația i-ar fi fost respinsă, să mai ceară desființarea sechestrului, deoarece el fiind desființat, obiectul contestației și al apelului numai există.

No. 17.—Respins ca inadmisibil apelul făcut de Paul Blumenfeld și Leon Franko în proces cu L. Benaroyo & Com.

S'au ascultat d-nii avocați C. C. Arion, N. Bălănescu și Eugen Uhrnyovsch pentru apelanții Leon Franko și Paul Blumenfeld și d-nii avocați I. Gr. Perietzeanu și I. Birinberg pentru apelantul L. Benaroyo & Com.

Curtea, în majoritate,

Asupra apelului făcut de Paul Blumenfeld și Leon Franko în contra sentinței No. 428, pronunțată în ziua de 16 August 1920 de trib. Ilfov, s. I comercială;

Având în vedere concluziile părților și actele din dosar.

Având în vedere că Leon Franko și Paul Blumenfeld la 13 Septembrie 1920, adică după ce tribunalul le-a respins contestația, menținând astfel sechestrul asigurător, și după ce au introdus apelul în contra sentinței tribunalului, au cerut tribunalului ridicarea sechestrului în baza art. 617 pr. civ. și a unei garanții de 645.000 lei, cerere pe care tribunalul a admis-o, desființând sechestrul asigurător prin jurnalul No. 11103 din 20 Septembrie 1920;

Având în vedere că acestea fiind faptele, firma L. Benaroyo & Com. a cerut înaintea Curței respingerea apelului făcut de Paul Blumenfeld și Leon Franko ca fiind fără obiect în urma desființării sechestrului, după cererea lor;

Având în vedere că contestația și deci apelul lui Paul Blumenfeld și Leon Franko, avea de obiect desființarea sechestrului, pentru motivele mai sus amintite; că, dar, dacă s'ar presupune că Curtea, intrând în cercetarea apelului lor l'ar găsi fundat, ar urma să ordone desființarea sechestrului, or sechestrul fiind desființat de tribunal după cererea apelanților, obiectul contestației și apelului astăzi numai există, că interesul care a dictat apelanților să uzeze de dispozițiile art. 617 pr. civ. pentru a evita pagube ireparabile după cum pretend dânsii, ori cât de legitim ar fi, nu importă, căci ceea ce este necontestat este că sechestrul a fost ridicat și Curtea n'ar putea ordona desființarea unui sechestr care azi nu mai există:

Având în vedere că întrucât se constată din jurnalul No. 11103 dela 20 Septembrie 1920 a trib. Ilfov s. I com, că sechestrul asigurător a fost desființat, după cererea lui Paul Blumenfeld și Leon Franko, contestația care tinde tocmai la desființarea lui a rămas fără obiect și deci din acest punct de vedere apelul lui Paul Blumenfeld și Leon Franko urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. Luca, admite incidentul și respinge ca inadmisibil apelul.

Semnaji: P. Haglopol, Al. Nicolau, A. Luca

Opiniune

Având în vedere apelurile declarate de firma Benaroyo și de Leon Franko și Paul Blumenfeld în contra sentinței trib. Ilfov s. I com. No. 428 | 920.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele: La 11 Decembrie 1919 firma Benaroyo & Com. intentă acțiune comercială firmei Levy Blumenfeld și lui Leon Franko și Paul Blumenfeld pentru suma de 687815 lei pe baza unei convențiuni cu data de 21 August 1919 și a scrisorilor cu data de 26 și 30 August 1919. La 3 Iulie^{pe}, baza acțiunii și a actelor de mai sus, firma Benaroyo cere dela trib. Ilfov s. I com., înființarea de sechestr asigurător asupra averii preținșilor săi debitori, ceea ce i s'a încuviințat prin jurnalele No. 8789 din 3 Iulie și 9289 din 16 Iulie 1920. La 16 Iulie Artur L. Franko și la 29 Iulie Leon Franko și Paul Blumenfeld fac contestație la sechestrul înființat cerând anularea lor, iar la 13 Sept. Leon Franko și Paul Blumenfeld, în baza art. 617 pr. civ, fac cerere de ridicarea acelor sechestre cerere care le-a fost admisă prin jurnalul No. 11903 din 20 Septembrie, cu o cauție de 645000 lei, ce-a fost depusă sub recipisa Casei de Depuneri și consemnațiuni No. 23977 | 920.

Contestația ridicată de Leon Franko și Paul Blumenfeld fiind respinsă, iar aceia a lui Artur Franco admisă prin sentința trib. Ilfov s. I com. No. 428 din 16 August 1920, contra ei au declarat apel atât firma Benaroyo cât și contestatorii Leon Franko și Paul Blumenfeld, apeluri ce s'au conexas de această Curte prin jurnalul No. 2858 din 20 Noemb. 1920.

Având în vedere că înaintea Curței, printre alte mijloace de apărare, firma Benaroyo a ridicat finele de neprimirea apelului făcut de Leon Franko și Paul Blumenfeld pe motiv că nu mai e interes să și-l susțină din moment ce având și obținând ridicarea sechestrului în schimbul garanției de 640000 lei, posterior sentinței apelate au executat de bună voe această sentință și deci a aquiesat la clauză.

Considerând că în materie de sechestr asigurător legiuitorul prin art. 617 pr. c. permite sechestrului să ceară ridicarea sechestrului sub condiția depunerii unei garanții suficiente pentru asigurarea creanței care pretinde și care eventual s'ar stabili contra sa în litigiul de fond.

Considerând că sechestrul lovind de indisponibilitate obiectele sechestrate, dispoziția de mai sus are de scop de a pune pe sechestrat la adăpostul unor daune inutile și câteodată ireparabile cum ar fi în cazul când sechestratul ar fi comerciant și sechestrul s'ar aplica asupra mărfurilor cari fac obiectul comerțului său.

Considerând că față de rațiunea și scopul legii, ridicarea sechestrului obținută în baza art. 617 pr.

civ., nu numai că nu implică desființarea lui, îl confirmă din contră existența, cauziunea depusă, lovită de indisponibilitate ca și obiectele sechestrate, a căror contra valoare o reprezintă fiind manifestarea aparentă a acelui sechestru menținut sub această nouă formă.

Considerând că, pe de altă parte, acel ce beneficiază de dispoziția sus citată, uzând de un drept acordat de lege nu poate fi considerat că prin aceasta a recunoscut creanța pretinsă în contra sa, sau chiar numai validitatea sequestrelui a cărui înlăturare sub garanție a obținut-o, că deasemenea nici în cazul când, ca în speță, ridicarea sechestrului s'a cerut și obținut după pronunțarea sentinței prin care s'a respins contestația ridicată la acel sechestru nu se poate conchide la aquiescerea sentinței, fiindcă achiescerea conform art. 317 pr. c. nu se poate deduce decât din executarea benevolă a dispozitivului acelei sentințe, iar nu din executarea unui drept recunoscut de lege, fără nici-o restricție sau decădere expres prevăzută.

Că așa fiind, e indiscutabil că, apelanții Leon Franko și Paul Blumenfeld, au tot dreptul și interesul, cu toate că au obținut ridicarea sequestrelui conform art. 617 pr. civ., să stabilească ilegalitatea acelui sechestru, căci numai astfel vor putea ajunge să-și degajeze garanția de lei 645.000 ce li se reține numai ca o urmare firească și directă a sequestrelui ridicat.

Că din această considerațiune reese fără îndoială că contestația are un obiect bine determinat și în destul de justificat, așa că susținerea intimațiilor cari cer respingerea apelului pentru acest motiv nu este întemeiată.

Pentru aceste motive, subsemnații suntem de părere a se respinge incidentul ridicat de firma Benaroyo pentru inadmisibilitatea apelului făcut de Leon Franko și Paul Blumenfeld și în consecință să se procedă la examinarea celorlalte motive de apel.

Semnați; Al. Peretz, S. Bonea.

CAMERA DEPUNERE SUB. ACUZARE BUC.

Audiența de la 8 Iulie 1921

Președinția D-lui Titu Magheru, președinte

Ministerul Public cu Camil Cartoian și alții.

LIBERTATEA INDIVIDUALĂ.—MANDAT DE ARESTARE.—ORDONANȚA JUDECĂTORULUI DE INSTRUCȚIE PRIN CARE SE DISPUNE LĂSAREA LIBERĂ A INCUPLAȚILOR.—OPOZIȚIA MINISTERULUI PUBLIC.—ADMISIBILITATE.—ART. 93, 94 ȘI 97 PROC. PENALĂ.

Legiuitorul din 1902 voind cu ocazia modificării dispozițiilor relative la mandate și libertatea provizorie, prin art. 93, 94 și 97 din procedura penală, să acorde o mai mare garanție

libertății individuale, dar în același timp să institue și măsuri de prevedere cu privire la siguranța publică și interesul social, a mărginit puterea discrețională a judecătorului de instrucție punând nu numai mandatele de arestare ci și ordonanțele sale de liberare sub controlul Tribunalului, astfel că este admisibilă opoziția procurorului contra ordonanței de zi a judecătorului de instrucție prin care se dispune lăsarea liberă a inculpaților.

No. 406. Rospins apelul D-lui prim procuror al Trib. Ilfov contra jurnalului cu No. 11686 a Trib. Ilfov S. II c, cor. ca nefiind reclamată de nici un interes al siguranței publice delinerea preventivă a inculpaților Camil Cartoian și alții.

Camera deliberând,

Având în vedere că se constată din actele de la dosar că este deschisă acțiune publică în contra inculpatului Camil Cartoian pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 332, 333 cod. penal, iar în contra inculpaților Gheorghe Popovici și Victor Nicolau pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 50, 51, combinat cu art. 332, 333 cod penal, și că judecătorul de instrucție în urma interogatorului luat inculpaților, a dispus prin ordonanța din 24 Mai 1921 a se lăsa liberi inculpații, contra căreia ordonanțe primul procuror făcând opoziție în baza art. 94 din legea libertății individuale la tribunal, tribunalul prin jurnalul atacat de parchet cu apel, a respins opozițiunea ca inadmisibilă.

Având în vedere că Tribunalul găsește că opoziția Parchetului este inadmisibilă, pentru considerațiunile că legiuitorul prin art. 93 din proc. penală a lăsat cu totul la aprecierea judecătorului de instrucție arestarea inculpatului, impunând numai judecătorului de instrucție prin ultimul alineat al sus zisului articol, a asculta, în cazuri de crimă, și concluziunile Ministrului Public pentru a lăsa liberi pe inculpați, că dispozițiunile din art. 94 nu fac decât să completeze cele hotărâte prin textul anterior, indicând instanța competente unde procurorul sau inculpatul pot face opoziție în cazul în care art. 93 le atribuie aceste drepturi, și că art. 93 vorbind de dreptul procurorului de a fi ascultat în ce privește liberarea inculpatului în materie de crimă, lasă cu totul la aprecierea judecătorului de instrucție în celelalte cazuri, de unde ar rezulta că nu s'a putut acorda procurorului și dreptul de opoziție, atunci când judecătorul de instrucție nu găsește necesar a ordona arestarea inculpatului.

Considerând că legiuitorul din 1902 la modificarea dispozițiilor relative la mandate și libertatea provizorie, voind, prin art. 93, 94 și 97 din procedura

penală, să acorde o mai mare garanție libertății individuale, dar în același timp să institue și măsuri de prevedere, cu privire la siguranța publică și interesul social, a mărginit puterea discreționară a judecătorului de instrucție, punând mandatele de arestare și ordonanțele sale de liberare sub controlul Tribunalului și în acest scop a inseris atât pentru prevenit cât și pentru Ministerul Public dreptul de opozițiune, iar pentru ea acest drept să poată fi exercitat în timpul cel mai scurt și cu mai multă înlesnire, a dat în căderea Tribunalului judecarea opozițiilor făcute, fie de prevenit, fie de Ministerul Public, contra unor atari ordonanțe ale judecătorului de instrucție, și așa fiind opoziția Parchetului contra ordonanței judecătorului de instrucție este admisibilă în principiu.

Având în vedere însă că în fond detențiunea preventivă nu este reclamată nici de vre'un interes al siguranței publice, inculpații având domiciliu stabilit și lăsarea lor în libertate până la judecare nu ar fi un pericol pentru societate.

Că, astfel, apelul Parchetului este nefundat și urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, respinge ca nefundat apelul.
Semnați Titu Magheru, C. Al. Viforeanu, Sp. Popescu.

TRIBUNALUL ILFOVS. II CIV. COR.

Audiența de la 21 Iunie 1921

Președenția D-lui S. Rădulescu, judecător

Ministerul Public cu Camil Cartoian și alții

LIBERTATEA INDIVIDUALĂ.—MANDAT DE ARESTARE.—ORDONANȚA JUDECĂTORULUI DE INSTRUCȚIE PRIN CARE SE DISPUNE LĂSAREA LIBERĂ A INCULPAȚILOR.—DACĂ POATE FI ATACATĂ CU OPOZIȚIE DE MINISTERUL PUBLIC LA TRIBUNAL.—ART. 93, ȘI 94 PE. PENAL.

În lipsa unui text de lege categoric și precis, nu se poate admite dreptul procurorului de a ataca pe calea opoziției ordonanța judecătorului de instrucție prin care dispune ca inculpatul să fie lăsat liber, și a cere pe această cale ca Tribunalul să ordone arestarea inculpatului, această arestare fiind lăsată cu totul la aprecierea judecătorului de instrucție.

No. 11686.—Respinsă ca inadmisibilă opoziția făcută de D-l Prim-Procuror al Trib. Ilfov în contra ordonanței de zi din 24 Mai 1921 a D-lui jude. instructor al cab. 6.—

S'au ascultat D-nul Procuror H. Vlădescu în dezvoltarea opoziției și D-nii avocați Radu Roseti I. Longin Eliad din partea inculpaților cerând respingerea opoziției.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția d-lui Prim-procuror al trib. Ilfov contra ordonanței din 24 Mai 1921 a d-lui jude. instructor cab. 6, prin care instrucția dispune că nu e caz a

lăsa mandate de arestare contra lor, Camil Cartoian, Gh. Popovici și Victor Nicolau, și concluziile orale ale d-lui procuror și ale reprezentanților apărării.

Văzând că Tribunalul înainte de a se pronunța asupra opoziției urmează a cerceta dacă aceasta e admisibilă după prevederile art. 93 și 94 pr. penală.

Considerând că prin art. 93 pr. p. se permite judecătorului de instrucție în cazuri grave anume indicate a da mandat de arestare, întrebându-se cuvântul „va putea“, ceea ce dovedește intențiunea legiuitorului de a lăsa cu totul la aprecierea judecătorului de instrucție necesitatea arestării în prevențiune, dispozițiune explicabilă dacă se socotește că judecătorul de instrucție cunoscând mai bine ca ori care altul cercetările ce face, e cel mai în măsură să aprecieze și măsurile necesare instrucțiunii, în ultimul aliniat al articolului de mai sus, însă, legiuitorul în mod excepțional, plecând probabil dela prezumția că crimă e un fapt grav, impune judec. de instrucție a asculta și concluziunile Ministerului Public pentru a lăsa liber pe criminal, stabilind deci un principiu contrariu primelor aliniate.

Prin art. 94 pr. p. legiuitorul dispune în termeni generali, referindu-se la diferite cazuri din art. 93 pr. p. că atât procurorul cât și inculpatul pot face opoziție la tribunal care se va judeca în camera de consiliu și cari texte deci nu fac decât să completeze cele hotărâte prin textul anterior, indicând instanța competentă la care procurorul sau inculpatul pot face opoziție, dar înțelegându-se natural numai în cazurile în care art. 93 le atribuie aceste drepturi.

Ori art. 93 dacă vorbește de drepturile procurorului de a fi ascultat în ce privește liberarea inculpatului în materie de crimă, lasă cu totul la aprecierea judecătorului de instrucție în cele alte cazuri și deci ca o consecință logică, nu a putut acorda și dreptul de opoziție procurorului când judecătorul de instrucție nu voește aceasta.

Această interpretare de text reiese din considerațiunea că legiuitorul nu arată modul cum s'ar aduce la îndeplinire dispozițiile tribunalului în cazul când, în teoria contrară, tribunalul ar admite opoziția și ar hotărâ arestarea prevenitului în conflict cu ordonanța judec. de instrucție.

Considerând apoi ca din principiul că libertatea este regula și arestul preventiv este numai excepția, urmează a se trage concluzia că în afară de un text de lege categoric și precis nu se poate admite dreptul procurorului a cere prin opoziție la ordonanța de arestare, arestarea unor persoane chiar în fața tribunalului care în acest caz nu ar avea căderea de a admite.

În fine, din considerațiunea că opoziția prevăzută de art. 94 pr. pen. a avut de sigur în vedere cazurile

când se aduce atingere principiului libertății individuale prin deținerea fie inutilă, fie prea îndelungată față de necesitatea instrucțiunii, sau contrară prevederii art. 93 pr. p. în cari cazuri permite atât inculpatului cât și procurorului ca reprezentant al societății să opoaze ordonanța judecătorului de instrucție.

Că dar opoziția e privită ca inadmisibilă și cătă a fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive, ascultând concluziunile d-lui procuror, respinge ca inadmisibilă opoziția.

Semnați; S. Rădulescu, S. Radovan.

TRIBUNALUL DOLJ, Secția III

Audiența dela 4 Decembrie, 1918

Președintele d-lui I. Strelcescu, președinte.

Banca rurală din Băilești cu Iorgu M. Dorobanțu.

CAMBIE.—ACȚIUNE CAMBIALĂ.—DOBÂNZI LEGALE ȘI CONVENTIONALE, ART. 344 ȘI 273 C. COM.

OFERTE REALE.—MATERIE CAMBIALĂ.—CONSEMNAREA SUMEI INTEGRALE ART. 320 C. COM. ȘI 1115 C. CIV.

1) Într'o acțiune cambială, nu se pot cere decât procentele legale de 6%, sub nici un cuvânt nu se pot cere procente convenționale, aceasta fiindcă cambia este un titlu de creanță, iar nu o obligație.

Prin urmare, oridecâte ori într'o acțiune cambială, se produc pretențiuni bazate pe alte titluri decât pe cambie, ele urmează a se disjunge, lăsându-se acțiunii cambiale numai domeniul ei special.

2) Deși în materie cambială este admisibilă plata parțială, totuși o ofertă reală și o consemnațiune nu este socotită operantă dacă suma nu este depusă întreagă și nu poate fi ținută în seamă într'o acțiune cambială în care se depune numai capitalul, fără procente.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de reclamanta Bancă rurală soc. anon. din Băilești cu petiția înreg. la No. 10933/18 prin care tinde a se obliga părții Iorgu M. Dorobanțu ca debitor principal și Ion I. Calafeteanu ca girant, ambii din Comuna Vela, în mod solidar, la plata sumei de lei 6760 capital și procente convenționale de 12% cu un comision de 0,50 trimestrial dela 30 Octombrie 1916, data scadenței cambiilor și până la achitare, ce are a primi în baza a două cambiilor cu scadența 30 Octombrie 1916.

Având în vedere că părătul se opune la admiterea acțiunii pe motivul că, în conformitate

cu art. 1115 c. civ. reclamanta fiind somată de dânsul prin Corpul Portăreilor Trib. Dolj, pentru a-și primi capitalul împreună cu procentele de 6% pe an dela 20 Octombrie 1916 data scadenței cambiilor până la zi, aceasta prin directorul său C. Ilescu în ziua de 21 Septembrie 1918 a refuzat a primi suma oferită, și atunci părătul în ziua de 23 Septembrie 1918 sub recipisa Administrației financiare Dolj cu No. 6669/918 a consemnat suma de lei 7534 pe seama și la dispoziția Băncii reclamante reprezentând acea sumă: capitalul de lei 6760 și procentele de 6% pe an dela 20 Octombrie 1916 până la zi lei 774, recipisă pe care apoi a depus-o în conservarea D-lui Cap al Portăreilor Trib. local, cum rezultă din actele state la dosar.

Considerând că, mai înainte de a se examina această obiecțiune, urmează a se hotărî dacă acțiunea de față, așa cum este formulată, este o acțiune cambială, sau una comercială obicinuită. Că, în această privință, într'adevăr, după dispozițiunile art. 344 cod comercial, posesorul cambiei neplătită la scadență are dreptul la plata sumei indicată în cambie, a dobinzilor și a cheltuelilor justificate prin socoteala de întoarcere, bine înțeles în cazurile când există asemenea socotele de întoarcere.

Că în special, în cea ce privește suma de plată și dobinzile respective, nu poate fi vorba decât de suma de plată arătată anume în cambie, conform art. 270 No. 5 și de dobinzile acordate de legiuitor, în baza art. 436 c. com. după care datorile comerciale lichide și plătibile în bani produc dobândă de drept (adică fără punere în întârziere) din ziua când devin exigibile.

Că, astfel fiind, pe deoparte un scris comercial pe dealtă parte legea obligă la plata sumei cuprinse în cambie și a procentelor.

Că aceste procente autorizate de lege, nu pot fi decât cele legale, adică cele prevăzute de art. 1589 c. civ. și anume de 6% pe an pentru afacerile comerciale. Într'adevăr, a admite procente convenționale însemnează a adăoga cambiei o convenție, or, cambia prin natura ei este însăși un titlu, care îndată ce cuprinde într'insul tot ce face prescrie legiuitorul prin art. 270 c. com. formează un titlu de creanță, ea deci este un fel de obligație, „literis“. Că astfel conceput acest instrument de credit, el e protejat printr'o acțiune specială care nu poate deduce în debaterile judecătorești, de cât ceace formează însăși cambia; or, nicăeri legiuitorul nu spune că în cambie are să se prevadă și procentele, ba din contră atunci când sunt prevăzute le consideră ca nescrise conform art. 273 c. com. cu atât mai mult cuvânt nu e admisibil că ele nu ar fi cerute prin acțiune cambială, atunci când nu numai că nu sunt cuprinse în cambie, dar când sunt cuprinse într'o convențiune separată. Prin

urmare dar, dacă ele se admit a fi plătite, se admite numai pentru că, deși nu fac parte din cambie, totuși legiuitorul a voit să le admită, ca pentru orice obligațiune comercială, din ziua scadenței, deci ele nu pot fi decât legale. Astfel dar, trebuind a fi luat întreg acest titlu, el nu poate fi nici complectat nici înlocuit prin alceva decât bine înțeles în cazuri anume determinate de legiuitor, cum ar fi de exemplu cazurile de pierdere sau furt.

Codul comercial dar, nu a înțeles să garanteze prin acțiunea cambială, decât conținutul acestui titlu care este el însuși o cauză juridică de obligațiuni, independent se subs'ratul său convențional, fără a se preocupa de alte condițiuni anecse acestui titlu, condițiuni care rămân în domeniul dreptului comun, că astfel fiind îndată ce se intentează o acțiune cambială pe baza unui asemenea titlu, instanțele judecătorești nu au a se mai preocupa de alte chestiuni nici chiar măcar de cauza obligațiunii, necum de alte convențiuni suplimentare, având a considera chiar ca nescrisă stipulațiunea de dobânzi în cambie conform art. 273 ult. al. cod com.

Că dar acestea fiind principiile care guvernează materia, ori de câte ori într'o acțiune cambială se produc pretențiuni bazate pe ori ce altceva decât pe cambie, ele urmează a se dijunge, lăsându-se acțiunii cambiale numai domeniul ei special, în care desigur nu intră dobânzile convenționale pretinse de reclamanta Banca rurală soc. anon. din Băilești.

Că, în afară de aceasta, nici mijloacele de probațiune nici căile de atac nefiind comune acțiunii cambiale cu alte acțiuni, nu pot fi administrate într'o acțiune cambială dovezi de drept comun, nici admise căi de reformare obicinuite, aceasta fiind în interesul păstrării unui caracter de deosebită celeritate necesar circulațiunii cambiei.

Considerând că Tribunalul ar putea reține spre judecare și chestiunea dobânzilor legale, dacă partea ar stărui să le ceară, întrucât reclamanta declară însă, că nu înțelege să despartă chestiunea dobânzilor în legale și convenționale, ci că înțelege să le deducă în justiție pe toate odată, sub forma de dobânzi convenționale, Tribunalul nu poate examina mai mult decât i se deduce spre judecare în acțiunea de față socotită numai ca acțiune cambială. Că astfel fiind, Tribunalul reține spre judecare acțiunea cambială privitoare la plata sumelor cuprinse în cambie, rămânând a se rezerva reclamantei pentru dobânzile convenționale calea unei acțiuni obicinuite după dreptul comun.

Având în vedere că, pentru a reveni la obiecțiunea pârâtului, numitul se opune la admiterea acțiunii pe motivul că conform art. 1115 c. civ., a făcut ofertă reală de plată reclamantei și a cosemnat suma.

Considerând în această privință că, deși în materie cambială e admisibilă plata parțială, în anumite împrejurări, totuși nu se poate întinde prin analogie această facultate specială și la ofertele reale și censemnațiuni, întru cât este cert că conform art. 320 c. com și 1115 al. 3 c. civ., censemnaurea urmează a fi făcută atât pentru suma arătată în cambie, cât și pentru dobânzi, dateria fiind una și aceeași, rezultând din unul și același înscris comercial.

Considerând că astfel fiind, până a se lichida judecătorește drepturile reclamantei față de pretențiunile sale, nu se poate spune că dânsa ar avea dreptul la mai puțin decât pretinde, spre a se decide astfel că censemnaurea făcută de pârât a fost, atât cât trebuia. Intradevăr admitând ipotetic, că pe calea unei acțiuni separată pentru procente, s'ar admite integral pretențiunile reclamantei, asta ar însemna că censemnaurea făcută de pârâți nu a fost complectă așa precum avea dreptul să o pretindă dânsa pentru stingerea creanței sale, care în definitiv nu este decât una și aceeași, deși realizabilă pe două căi deosebite.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte I. Strelicescu, admite acțiunea cambială, rezervă dreptul reclamantei că pentru dobânzile convenționale să facă acțiune separată în contra pârâților.

Semnați I. N. Strelicescu, Al. Hagi Gheorghie

NOTA.—In hotărârea de mai sus sunt două chestiuni:

Prima: Dacă într'o acțiune cambială se cere pe lângă capital și o dobândă mai mare decât cea legală de 6%, instanța cambială nu poate judeca decât acțiunea pentru ceea ce cuprinde cambie. Pentru dobânda convențională dintr'o cambie—dacă ar fi admisibilă—se rezervă părții, juridic, dreptul de a se judeca separat, într'o acțiune comercială. 1)

La noi, chestiunea a fost discutată de D-1 D. Alexandrescu în t. X. pagina 701, astfel: „In privința cambiilor, promisiunea de dobânzi cuprinsă în ele se socotește ca nescrisă (art. 273 § ult.) și aceasta pentru ca să nu impiedice circularea lor. Rămâne însă bine înțeles că, în urma scadenței termenului, dobânda comercială curge de drept ca în toate obligațiile comerciale în genere (art. 43 c. com.). Apoi, este evident pentru noi că promisiunea de dobândă poate în materie de cambii fi stipulată pentru timpul anterior scadenței, printr'o convenție verbală, fie chiar printr'o convenție scrisă deosebită de cambie; destul este ca ea să nu fie cuprinsă în cambie. Creditorul nu are însă în asemenea caz, în privința dobânzilor acțiunea cambială, ci acțiunea care izvorăște din dreptul comun».

1) In această privință, că dobânda stipulată p. în act separat este nulă, a se vedea; trib. Romanași s. II, 9 Mai 1919, *Dreptul* 1920, No. 12, p. 143, cu nota noastră; aceiași în *Tribuna juridică* No. 21 din 1919. V. o notă a d-lui I. N. Fințescu în *Cr. judiciar* No. 14—15 din 1920, p. 123, în sens contrar.

În acest sens s'a mai pronunțat și trib. Ilfov, s. I com. la 10 Noembrie 1919¹⁾.

Chestiunea aceasta la noi nu s'a discutat până acum în fața instanțelor judecătorești, fiindcă polițiile se preschimbau, de obicei din trei în trei luni și procentele fiind mici, se achitau la preschimbare de poliță. Intervenind însă războiul mondial și după demobilizare trebuind să fie aranjate efectele, enormele dobânzi au pus pe gânduri pe debitori. Unii—într'un număr foarte mic—s'au opus provocând această discuțiune, care neapărat ar trebui să fie ținută în seamă cu ocazia modificării cod. comercial.

A doua chestiune.—Se consideră inoperantă o ofertă reală făcută numai pentru capetele din cambie și a dobânzilor de 6,0%, iar nu și cele pretinse convenționale, și această într'o acțiune cambială, în care instanța nu judecă decât capetele.

Motivele de drept sunt nejuridice și neechitabile, ne rezervăm dreptul pentru o notă viitoare. Deocamdată trimitem la o notă recentă a d-lui Eug. Emmanuel din *Cr. Judiciar*, 1921, No. 10 p. 152.

Dem. D. Stoenescu
Avocat, Craiova

JUDECATORIA OCOLULUI PUCIOASA (DÂMBOVIȚA)

Audiența dela 31 August 1921.

Judecător I. V. Tomescu.

CARTE DE JUDECATĂ. —LIPSA DISPOZITIVULUI SEMNAT DE JUDECĂTOR ȘI CONTRASEMNAT DE GREFIER.—NEVALIDITATE.—AFĂCERE PUSĂ DIN NOU PE ROL.

În lipsa dispozitivului semnat de judecător și contrasemnat de grefier, cartea de judecată, deși a fost pronunțată de judecător în ședință, după cum rezultă din registru de termene, e lipsită de validitate și inexistentă, așa încât, în acest caz, afacerea urmează a fi pusă din nou pe rol.

Cartea de judecată civilă No. 299 din 31 August 1921.

Reclamanta arată că a făcut prezenta cerere de a se repune procesul pe rol și a se judeca din nou, întrucât prima carte de judecată, purtând No. 142/1916, dată în acest proces, nu a fost redactată nici până astăzi și nici cel puțin dispozitivul ei nu se vede făcut și semnat.

Judecata,

Având în vedere cererea înregistrată la No. 539/1921, făcută de Maria I. Cojanu, din Pucioasa, de a se judeca din nou procesul formând obiectul dosarului cu No. 1313/1915.

Având în vedere că din lucrările de la dosar se constată în fapt următoarele: reclamanta Maria I. Cojanu din Pucioasa, prin petiția înreg. la No. 6271/1916, cheamă în judecată pentru turburare de posesie, pe Ion Niță Stan Dan, și Niță Stan Dan, din

Pucioasa. După mai multe legale amânări procesul se sorocește, la 3 August 1916, când s'a judecat pronunțându-se cartea de judecată No. 142/1916, după cum se vede din condica de termene din acel an, admitându-se acțiunea reclamantei. Din cauza mobilizării ce a urmat, această carte de judecată nu a fost redactată, și ceace e mai grav nici cel puțin dispozitivul nu se vede că ar fi fost făcut și semnat de judecătorul care a pronunțat-o. Chestiunea de drept care se ridică este aceea de a se ști dacă prima carte de judecată data în 1916, este sau nu valabilă, își are sau nu ființă legală, căci de această soluție depinde și chestia dacă acest proces mai poate sau nu fi judecat din nou astăzi.

Având în vedere că, potrivit disp. art. 92, al. 2. și 3, din legea Jud. de Ocoale, cărțile de judecată trebuie pronunțate și chiar redactate imediat, iar în cazul când nu ar putea fi redactate chiar în momentul pronunțării, cel puțin dispozitivul ei va fi scris de judecător și contrasemnat de grefier. Deasemenea pentru celelalte hotărâri, art. 118, proc. civ. și 149 din leg. de organizare judecătorească, prevăd că ele să fie pronunțate în termen de 8 zile, și redactate în termen maximum de 15 zile dela pronunțare sub pedeapsă disciplinară pentru magistrat.

Considerând că din textele articolelor de mai sus și în deosebi din art. 118 pr. civ. rese că prin cuvântul «pronunțare» nu se înțelege simpla rostire a judecătorului în ședință, cum că admite sau respinge acțiunea, ci trebuie ca judecătorul să redacteze cel puțin dispozitivul cărții de judecată, și să-l citească părților în ședință publică, după ce l'a scris și a fost contrasemnat de grefier, iar valabilitatea și existența unei cărți de judecată ca și a oricărei hotărâri, nu se poate deduce din simpla notare făcută de judecător în registru de termene sau din micile însemnări ale grefierului dacă celelalte condițiuni de mai sus nu sunt îndeplinite. În sprijinul acestei păreri vine și art. 150 din legea de organizare judecătorească care spune că, «în caz când sentințele nu s'ar putea pronunța în termenele arătate, din cauza boalei, morței sau schimbării unui judecător, atunci afacerea se pledează din nou cu urgență și precădere».

Considerând că, față cu împrejurările de mai sus, judecata găsește ca în drept, cartea de judecată civilă cu No. 140/1916, nu are nici o valabilitate neconstatându-se legalmente prin nimic existența sa, așa că urmează a se declara admisibilă cererea reclamantei de a se repune procesul pe rol spre a fi judecat din nou pe baza dovezilor făcute.

Dând cuvântul reclamantei în fond, aceasta cere admiterea acțiunii pe baza probelor făcute cu cheluieli de judecată, etc.

Judecător, I. V. Tomescu

²⁾ V. *cr. judiciar*, 1920, No. 14-15, p. 122, cu observația d-lui I. N. Fințescu, care arată că, în această privință, toată lumea juridică este de acord.